

בבקי צור

ללמוד להבין ולזכור מסכת הגיגה דף כז

לע"נ מרת פנינה (פסיה) ברן ע"ה

הערה חשובה: המילים המודגשות הן תמצית העניינים וניתן לקרוא אותן בפני עצמן כסיכום מהיר.

דף כז

שלחנו של אדם מכפר עליו כמו מזבח

נאמר "המזבח עץ שלוש אמות גבה וארכו שתיים אמות ומקצעותיו לו וארכו וקירותיו עץ וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'", פתח הכתוב במזבח, וסיים בשלחן, ללמד שיש שלחן המכפר כמו מזבח.

ואמרו רבי יוחנן וריש לקיש, בזמן שבית המקדש קיים, מזבח מכפר על אדם, ועכשיו שאין בית המקדש קיים, שלחנו של אדם מכפר עליו, כשהוא מכניס אורחים ומאכילם.

כל הכלים שבמקדש היו להם שניים ושלישים

כל הכלים שהיו במקדש, יש להם תחליף, שעשו כמותם שניים ושלישים, שאם נטמאו הראשונים, יביאו שניים תחתיהן.

כלי מקדש שאינם מקבלים טומאה

נתבאר לעיל, שלאחר הרגל היו מטהרים את כלי העזרה מחמת טומאת עמי הארץ שנגעו בהם ברגל.

ולדעת רבי אליעזר, יש כלי מקדש, שאינם צריכים לכך, כי אינם מקבלים טומאה כלל. והם מזבח הזהב ומזבח הנחושת, שהכתוב החשיבם כקרקע שאינה מקבלת טומאה.

מזבח הנחושת נאמר בו, "מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עלתך ואת שלמיך את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך" (שמות כ' כ'). הרי שהכתוב קורא למזבח שמעלים בו עולות ושלמים מזבח אדמה, והוא מזבח הנחושת, שעליו מעלים העולות והשלמים.

ומזבח הזהב הוקש למזבח הנחושת, שנאמר, "ומשמרתם הארון והשלחן והמנחה והמזבחת וכלי הקדש אשר ישרתו בהם והמסד וכל עבדתו" (במדבר ג' ל"א) ללמד שהם שווים.

יש אומרים, שחכמים חולקים על רבי אליעזר, ואומרים, שכלים אלו טמאים הם. ואמנם מאחר שבאמת הם עשויים עץ, היה מקום לטהרם, כדין כלי עץ העשויים לנחת,

בקי צור

ללמוד להבין ולזכור מסכת הגיגה דף כז

לע"נ מרת פנינה (פסיה) ברן ע"ה

שאינם מטלטלים. אלא מאחר שהם מצופים נחושת וזהב, הם נידונים ככלי מתכות, ולכן הם מקבלים טומאה, אף על פי שהם עשויים לנחת.

ויש אומרים, שחכמים מודים לרבי אליעזר בכך שהמזבחות אינם מקבלים טומאה, אבל אומרים, שאין צריך ללמוד זאת מהכתוב הקורא אותם כלי אדמה, שכן גם לולא הכתוב הזה, יש ללמוד שאינם מקבלים טומאה, שהרי הם כלי עץ שאינם מטלטלים, וכל כלי עץ העשוי לנחת אינו מקבל טומאה. ואף שהם מצופים נחושת וזהב, בטל ציפויים אצלם, שהרי הכתוב קרא אותם כלי עץ.

תלמידי חכמים אין אור של גיהנם שולטת בהן

אמר רבי אבהו אמר רבי אלעזר, תלמידי חכמים, אין אור של גיהנם שולטת בהן, קל וחומר מסלמנדרא.

ומה סלמנדרא, שתולדת אש היא, הסך מדמה אין אור שולטת בו. תלמידי חכמים, שכל גופן אש, שנאמר, "הֲלוֹא כֹה דְבָרִי כְּאֵשׁ נֹאֵם ה' וְכִפְטִישׁ יִפְצֹץ סֵלַע" (ירמיהו כ"ג כ"ט), על אחת כמה וכמה.

אין אור של גיהנם שולטת בפושעי ישראל

אמר ריש לקיש, אין אור של גיהנם שולטת בפושעי ישראל, קל וחומר ממצב הזהב.

מה מצב הזהב, שאין עליו זהב אלא כעובי דינר, שהוא דבר מועט, ונעשה בו נס שהאש בוערת עליו כמה שנים ואינה שולטת בזהבו לחסרו. פושעי ישראל, שמלאים מצות כרמון, על אחת כמה וכמה.

פושעי ישראל מלאים מצות כרמון

פושעי ישראל מלאים מצות כרמון, שנאמר, "כְּחוּט הַשָּׁנִי שֶׁפָּתַתְתָּ וּמִדְּבָרֶיךָ נְאוּהַ כְּפָלַח הַרְמוֹן בְּרִקְתֶּךָ מִבְּעַד לְצַמְתֶּךָ" (שה"ש ד' ג'), אל תקרי "רִקְתֶּךָ", אלא רִקְנִים שֶׁבְךָ, ועליהם נאמר "כְּפָלַח הַרְמוֹן" שהם מלאים כך במצוות.

סליק פרק חומר בקודש

וכל מסכת הגיגה וסדר מועד

הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו